

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΣΚ313	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΘΕΩΚ 106, ΘΕΩΚ 107, ΙΣΤΚ120, ΚΙΣΚ 209		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Οι φοιτητές ERASMUS που δεν έχουν επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν την εργασία τους στα αγγλικά ή τα γαλλικά.)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Γνώσεις Οι φοιτητές/ήτριες αναμένεται μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου να: - διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις αναφορικά με τον στοχασμό και τη συγγραφική παραγωγή των σπουδαιότερων εκπροσώπων του ελληνικού μαρξισμού του πρώτου μισού του 20ού αιώνα - έχουν εμβαθύνει στον τρόπο με τον οποίο τίθεται από τους εν λόγω συγγραφείς το ζήτημα του καπιταλιστικού μετασχηματισμού της ελληνικής κοινωνίας - έχουν εξοικειωθεί με τις μαρξιστικές ερμηνείες της Επανάστασης του 1821 ως παράγωγα διαφορετικών αναλύσεων για την ταξική πραγματικότητα της ελληνικής κοινωνίας και την κατεύθυνση της επαναστατικής μεταβολής της - διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις αναφορικά με τις θεωρητικές και ιδεολογικοπολιτικές διαμάχες για τη φυσιογνωμία και τον ιστορικό ρόλο της ελληνικής αστικής τάξης. Δεξιότητες Οι φοιτητές/ήτριες αναμένεται μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου να:

Διεργασία 4. Εσωτερική Αξιολόγηση

Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Υπόδειγμα Β5 ΑΔΙΠ

- κατέχουν εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης θεωρητικών και πρακτικών προβλημάτων που αφορούν στην πολυ-επίπεδη σχέση (κοινωνικής) θεωρίας, (πολιτικής) ιδεολογίας και ιστορίας
- έχουν αναπτύξει τις δεξιότητες που τους επιτρέπουν να επιχειρούν (συγ)κριτικές αναλύσεις των διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων στο εσωτερικό της (ελληνικής) μαρξιστικής παράδοσης σε αναφορά προς το εκάστοτε ιστορικο-κοινωνικό πλαίσιο συγκρότησης του κοινωνικο-θεωρητικού στοχασμού
- είναι σε θέση να διακρίνουν τα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που άπτονται της τοποθέτησης μιας ιστορικής ερμηνείας στο ιστορικο-κοινωνικό πλαίσιο παραγωγής της, και άρα της ιστορικότητας των ίδιων των κοινωνικο-ιστορικών ερμηνειών
- είναι σε θέση να διακρίνουν τις ιδεολογικές χρήσεις του ιστορικού υλικού.

Ικανότητες

Οι φοιτητές/ήτριες αναμένεται μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου να:

- είναι ικανοί/ές να μεταφέρουν την επιστημονική γνώση που διαθέτουν επί του πεδίου της Ιστορικής Κοινωνιολογίας σε διεπιστημονικό επίπεδο και στο πλαίσιο διεπιστημονικών συνεργασιών
- έχουν αναπτύξει την ικανότητα για ανάλυση, σύνθεση και κριτική αξιολόγηση τόσο θεωρητικών όσο και εμπειρικών δεδομένων αναφορικά με την ιστορικο-κοινωνιολογική κατανόηση της νεότερης ελληνικής κοινωνίας
- είναι σε θέση να διαμορφώνουν κατάλληλες ερευνητικές υποθέσεις και ερωτήματα προς επίλυση θεωρητικών και πρακτικών ζητημάτων
- συγκρίνουν, αποφασίζουν και εφαρμόζουν διαφορετικές μεθοδολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις, ερευνητικές τεχνικές και αναλύσεις εμπειρικών δεδομένων για την ιστορία της νεότερης ελληνικής κοινωνίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τον στοχασμό των σπουδαιότερων εκπροσώπων του ελληνικού μαρξισμού του πρώτου μισού του 20ού αιώνα. Οι φοιτητές/ήτριες καλούνται να μελετήσουν χαρακτηριστικά πρωτότυπα κείμενα ελλήνων μαρξιστών συγγραφέων της εν λόγω εποχής σε αναφορά προς το τρίπτυχο «(κοινωνική) θεωρία - (πολιτική) ιδεολογία - ιστορία» και δίνοντας έμφαση στον τρόπο με τον οποίο τίθεται από τους συγγραφείς το ζήτημα του καπιταλιστικού μετασχηματισμού της ελληνικής κοινωνίας.

Τα επιμέρους ζητήματα που θα εξετασθούν στο πλαίσιο του σεμιναρίου είναι τα εξής:

1. Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα στην πρώιμη ελληνική μαρξιστική σκέψη: οικονομικός ντετερμινισμός και οικονομική ιστορία, κριτική της εθνικής ιδεολογίας και ιδεολογικές χρήσεις του ιστορικού υλικού. Από τον μαρξισμό της Β' Σοσιαλιστικής Διεθνούς στον μαρξισμό της Κομιντέρν και σε εκείνον της Αριστερής Αντιπολίτευσης.
2. Τάξεις και έθνη: οι «αντικειμενικές» και οι «υποκειμενικές» συνθήκες της ιστορικής διαμόρφωσής τους στον στοχασμό των Ελλήνων μαρξιστών.
3. Μαρξιστική και εθνική αντίληψη για την ιστορία: συνέχειες και ασυνέχειες. Από την κριτική της έννοιας του «έθνους» στη διαμόρφωση της έννοιας του «λαού».
4. Οι Έλληνες μαρξιστές και το Βυζάντιο: από την απαξίωση του «βυζαντινού φεουδαρχισμού» στην αναζήτηση των «πηγών της νεοελληνικής εθνότητας» στο ύστερο Βυζάντιο.
5. Οι μαρξιστικές ερμηνείες της Επανάστασης του 1821 ως παράγωγα διαφορετικών αναλύσεων για την ταξική πραγματικότητα της ελληνικής κοινωνίας και την κατεύθυνση της επαναστατικής μεταβολής της. Η διαμάχη για τη φυσιογνωμία και τον ιστορικό ρόλο της ελληνικής αστικής τάξης.

Διεργασία 4. Εσωτερική Αξιολόγηση
Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
Υπόδειγμα Β5 ΑΔΙΠ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ																								
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Τόσο κατά τη διδασκαλία όσο και κατά την επικοινωνία με τους φοιτητές χρησιμοποιούνται ΤΠΕ. Η διδασκαλία διεξάγεται με τη χρήση ΤΠΕ σε σύγχρονο και ασύγχρονο επίπεδο με τη χρήση πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης.																								
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>27</td></tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση εργασίας</td><td>27</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td><td>57</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>150</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	27	Προφορική παρουσίαση εργασίας	27	Συγγραφή εργασίας	57													Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																								
Διαλέξεις	39																								
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	27																								
Προφορική παρουσίαση εργασίας	27																								
Συγγραφή εργασίας	57																								
Σύνολο Μαθήματος	150																								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Η αξιολόγηση γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο και με βάση τα παρακάτω κριτήρια: 1. Συμμετοχή στον επιστημονικό διάλογο στο πλαίσιο του σεμιναρίου-- 10% 2. Ανάλυση θέματος και προφορική παρουσίαση εργασίας -----20% 3. Έρευνα θέματος και γραπτή παρουσίαση εργασίας----70% Η γλώσσα αξιολόγησης είναι τα ελληνικά (οι φοιτητές ERASMUS που δεν έχουν επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν την εργασία τους στα αγγλικά ή τα γαλλικά.).																								

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: • Γ. Σκληρός, <i>Το κοινωνικό μας ζήτημα</i>, Αθήνα: [Εκδόσεις Διεθνούς Επικαιρότητας], 1971 (1^η έκδ. 1907) • Γ. Σκληρός, <i>Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης</i>, Αλεξάνδρεια: Γράμματα, 1917 • Γ. Σκληρός, <i>Τα σύγχρονα προβλήματα του ελληνισμού</i>, Αλεξάνδρεια: Γράμματα, 1919 • Γ. Κορδάτος, <i>Η Κοινωνική σημασία της Ελληνικής Επανάστασεως του 1821</i>, Αθήνα: Βασιλείου, 1924 • Γ. Κορδάτος, <i>Η κοινωνική σημασία της Ελληνικής Επανάστασεως του 1821</i>, 4η έκδ. ξανακοιταγμ. και συμπλ., Αθήνα: Βιβλιοπωλείο Πέτρου Καραβάκου, 1946 • Γ. Κορδάτος, <i>Νεοελληνική πολιτική Ιστορία</i>, Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Γεωργίου Ι. Βασιλείου, 1925 • Γ. Κορδάτος, <i>Δημοτικισμός και λογισματισμός: Κοινωνιολογική μελέτη του γλωσσικού ζητήματος</i>, Αθήνα: Εκδοτική εταιρεία "Αθηνά" Α. Ι. Ράλλης και Σια, 1927 • Γ. Κορδάτος, <i>Η επανάσταση της Θεσσαλομαγνησίας στο 1821</i>, Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Πινδάρου Α. Παπαγεωργιάδου, 1930 • Γ. Κορδάτος, <i>Ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος: εικονογραφημένη επί τη βάση αγνώστων πηγών και ανεκδότων αρχείων</i>, Αθήνα: Αλεξ. Ν. Κολοιού, 1931 • Γ. Κορδάτος, <i>Οι επεμβάσεις των Άγγλων στην Ελλάδα</i>, Αθήνα: "Τα νέα Βιβλία" Α. Ε., 1946 • Γ. Κορδάτος, <i>Εισαγωγή εις την ιστορίαν της ελληνικής κεφαλαιοκρατίας</i>, εισαγ. Θανάση Χ. Παπαδόπουλου., 6η εκδ., Αθήνα: [χ.ε.], 1977 • Γ. Κορδάτος, <i>Ιστορία του αγροτικού κινήματος στην Ελλάδα</i>, 5η έκδ., Αθήνα: Μπουκουμάνης, 1975
--

Διεργασία 4. Εσωτερική Αξιολόγηση

Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Υπόδειγμα Β5 ΑΔΙΠ

- Γ. Ζέβγος, *Σύντομη Μελέτη της Νεοελληνικής Ιστορίας*, Αθήνα: Τα Νέα Βιβλία, 1946
- Γ. Ζέβγος, *Γιατί η Επανάσταση στην Ελλάδα θ' αρχίσει σαν αστικοδημοκρατική*, Αθήνα: Λαϊκό Βιβλιοπωλείο, 1934
- Σ. Μάξιμος, *Κοινοβούλιο ή δικτατορία*, Αθήνα: Στοχαστής, 21975
- Σ. Μάξιμος, *Το ελληνικό εμπορικό ναυτικό κατά τον XVIII αιώνα*, Αθήνα: Φλάμμα, 1940
- Σ. Μάξιμος, *Η αυγή του ελληνικού καπιταλισμού: (Τουρκοκρατία 1685-1789)*, Αθήνα: Α. Καραβίας, 1945
- Σ. Μάξιμος, *Που βαδίζουμε*, Αθήνα: Πολιτική Βιβλιοθήκη, 1945
- Νίκος Μπελογιάννης, *Το ξένο κεφάλαιο στην Ελλάδα*, Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή, 1998
- Παντελής Πουλιόπουλος, *Δημοκρατική ή σοσιαλιστική επανάσταση στην Ελλάδα*, Αθήνα: Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο, 2006 (1^η έκδ. 1934)
- Αλέξανδρος Δάγκας - Γιώργος Λεοντιάδης, *Κομιντέρν και Μακεδονικό ζήτημα: Το ελληνικό παρασκήνιο*, 1924, Αθήνα: "Τροχαλία", 1997
- Άγγελος Ελεφάντης, *Η επαγγελία της αδύνατης επανάστασης. Κ.Κ.Ε. και αστισμός στο μεσοπόλεμο*, Αθήνα: Θεμέλιο, 1979 (2^η έκδ.)*
- Γ. Μηλιός, *Ο Μαρξισμός ως σύγκρουση τάσεων: τέσσερα παραδείγματα ελλήνων μαρξιστών: Κορδάτος, Μάξιμος, Λεκατσάς, Πουланτζάς*, Αθήνα: Εναλλακτικές εκδόσεις, 1996
- Π. Νούτσος, *Η σοσιαλιστική σκέψη στην Ελλάδα από το 1875 ως το 1974*, 5 τόμοι, Αθήνα: Γνώση, 1995
- Ρένα Σταυρίδου-Πατρικίου, *Δημοτικισμός και κοινωνικό πρόβλημα*, Αθήνα: Ερμής, 1978
- Δ. Τσάκωνας, *Ιδεαλισμός και μαρξισμός στην Ελλάδα*, Αθήνα: Κάκτος, 1988

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Μνήμων*
- *Τα Ιστορικά*
- *Historein*